Arkivets årsberetning 2025

I Odense Kommune er der ud over Odense Stadsarkiv, 15 lokale arkiver med rødder i det lokale samfund, som de hver især repræsenterer.

Hvor stadsarkivet råder over både professionelle arkivarer og historikere samt et stort antal frivillige, drives de lokale arkiver, herunder vores eget Dalum-Hjallese Lokalarkiv på 100 procent frivillig basis.

Her er drivkraften interesse for og kærlighed til lokalområdet og dets historie, samt glæden ved at indgå i et arbejdsfællesskab, der bringer værdi for vore medborgere.

Vi er fra ”Sammenslutningen af Lokalarkiver” og ”Odense Stadsarkiv” klædt på til opgaven med de fornødne værktøjer og basal viden om principper inden for modtagelse, arkivering og formidling af lokalhistorien.

Men det ændrer ikke på, at drivkraften er frivillighed og engagement. Arkivets frivillige lægger årligt et stort antal ulønnede arbejdstimer i ”Dalum-Hjallese Lokalarkiv” hvad enten det sker som arkivarer, formidlere, IT-kyndige, serviceansvarlige eller som ressourcepersoner, som vi kan trække på, når forespørgslerne bliver meget lokale og specielle.

Lad os derfor benytte lejligheden til at anerkende de lokale ildsjæle, der udgør arkivets rygrad. Jeg kan godt garantere for, at uden dem var der ikke noget aktivt lokalarkiv. Tak for indsatsen i årets løb til alle frivillige i arkivet!

Men meget i denne verden drejer sig jo om penge. Derfor er det altafgørende at vi har mulighed for at dække de omkostninger, hvor det kommunale tilskud ikke rækker. Det kan være til udstillinger, IT og andet udstyr eller helt almindeligt kontorhold.

Det er her Dalum-Hjallese Lokalhistoriske Forening - og dermed jer, kære medlemmer - kommer ind i billedet. Det er jeres støtte, der gør, at vi, når det drejer sig om IT og andet udstyr står bedre en mange af de andre lokalarkiver i Odense. Tak for støtten herfra.

Og nu til lidt om arkivdriften i årets løb.

Vi har sædvanen tro modtaget en del arkivalier. Primært materiale til privatarkiver fra personer, der har levet et langt liv i vores område, og hvor de selv eller familien ønsker at stille materialet til rådighed for offentligheden. Vi har bl.a. modtaget spændende arkivmateriale fra tidligere forstander for Mejeriskolen, Jens Martin Buchk Kristensen og hans hustru, og for nyligt fra Erik Laugesen har vi modtaget medlemsmateriale om smedemestrene i lokalområdet. Alt sammen donationer, der er med til at gøre vores samling endnu mere interessant.

En vigtig del af arkivets arbejde er at besvare forespørgsler. De spænder vidt og stiller store krav til vores viden og ikke mindst evne til at finde viden. Lad mig give et par eksempler:

En foredragsholder vil gerne til en roman vide noget om Dalum Papirfabrik, hvor hans oldefar arbejdede i begyndelsen af forrige århundrede. Vi hjælper ham med informationer om fabrikken, området og nogle af de personer, der var med til at skabe historien på papirfabrikken.

En anden person ønsker oplysninger om gamle jagtrettigheder med relation til Benzonfamilien.

En tredje person, der forsker i våbenskjold, søger oplysninger vedr. samme familie

Og endelige ønsker en fjerde at vide noget om topografien i Bjørnemosen i svundne tider.

Forespørgslerne er således mangfoldige. Som oftest kan vi hjælpe, men må dog af og til give op, enten pga. mangelfulde informationer eller manglende kilder. Mange forespørgsler kommer gennem **arkiv.dk** eller via mail. Men en del møder selv op på arkivet, hvor vi gør os umage med at skabe en hyggelig og åben atmosfære for vore besøgende.

Formidlingsaktiviteter fylder ligeledes en del i arkivets virke. Her står arkivernes dag centralt. Vi havde i år fokus på forlystelses- og fritidsliv i Dalum-Hjallese gennem mere end 150 år med ”verdenspremiere” på en virtuel spadseretur gennem Fruens Bøge Skov. I al beskedenhed vurderer vi arrangementet som en succes. Op mod 100 gæster lagde vejen forbi, og der var stor interesse for både vores virtuelle spadseretur i Fruens Bøge og de præsentationer vi havde udarbejdet om foreninger og spejderbevægelse.

I september deltog vi i et vinarrangement på Dalum Kloster arrangeret af Vinoble på Dalumvej. Her fik vi lejlighed til at formidle klostrets historie til de mange 100 gæster. Det er nyt for os at deltage i sådanne arrangementer, men vi er glade for invitationen, for det gav os mulighed for at komme i kontakt med en ny og måske lidt yngre målgruppe.

Derudover er arkivets medarbejdere hyppige foredragsholdere i det lokale foreningsliv. Adresserne i 2025 har bl.a. været Hjallese Eftermiddagsklub, Røde Kors cafeen i Sanderum og Dalum Kirkes cafearrangement.

Jeg vil slutte med et par ord om det driftsmæssige i arkivet.

Ud over de menneskelige ressourcer er ordentlige IT-værktøjer det allervigtigste. Vi har med velvillige donationer fra lokalhistorisk forening opgraderet med serverløsning, øget IT-sikkerhed og bedre printfaciliteter.

Nu er tiden kommet til udskiftning af pc´ere da vores nuværende ikke kan opgraderes til Windows 11, hvilket på sigt vil give både drifts- og sikkerhedsmæssige udfordringer.

Her har både lokalhistorisk forening og Odense Stadsarkiv stillet de nødvendige midler til rådighed, hvilket vi naturligvis er yderst taknemmelige for.

Tak for ordet.